

■ TRIBUNA POLITICA

Nagina deducziun per pendularis pli?

Quella soluziun disfavourisescha las regiuns perifericas

DA MARTIN SCHMID,
CUSSEGLIER DALS CHANTUNS

Damai che vegn gia bainbaud il temp che nus ans occupain (u stuain ans occupar) cun la decleraziun da taglia, vuless jau tematisar l'avegnir da la deducziun dals custs da viadi tenor dretg fiscal.

Oz pon ins deducir cumpletmain ils custs da viadi necessaris – sajan quai custs da tren u custs dad auto giustifitgads e necessaris – da las entradas suttamessas a la taglia e quai sin plaun communal, chantunal e federal. Perquai ch'ins sto pajar taglia per las entradas pon ins deducir er ils custs d'exploziun necessaris.

Areguard ils custs da viadi pudess quai gia bainbaud esser passà. En connex cun la missiva areguard la lescha federala davart la finanziaziun e l'extensiu da l'infrastructura da viafier ha il cussegl federal fatg la proposta da restrenscher la capaciad da deducziun fiscala dals custs da viadi a max. 3000 francs per utilisaders d'auto e da tren. Cunter mia voluntad ha il cussegl dals chantuns er approvà questa soluziun.

Pertge ma defend jau cunter la restricziun decidida da la deducziun dals custs da viadi? La problematica fundamentala è che la deducziun dals custs per pendularis vegn re-

strenschiada per tut ils lavurants e betg mo per quels lavurants che han insumma la pussaivladad da viagiari cun il tren u da profitar dad in'infrastructura da viafier extendida. Exempels da noss chantun, nua ch'i dat divers lieus che n'han nagina colliaziun da viafier u nua ch'i n'è betg pussaivel da pendular tranter il lieu da domicil ed il lieu da lavur, mussan che questa soluziun n'è betg adequata.

Tenor la proposta dal cussegl federal duain tots pajar sche l'infrastructura da viafier vegn extendida en las grondas aglomeraziuns. Il cussegl federal argumentescha che mo paucas personas sajan pertutgadas. Quai po bain esser uschia, ma quai na gida betg las personas pertutgadas en las regiuns perifericas. En bleras regiuns ruralas da noss chantun èsi realitad ch'ins sto necessariamain ir cun l'auto a la lavur per pudair abitar de-

centralmain. Quests custs resultan effectivamain e savens na datti nagina pussaivladad da guntgir ad in auter med da traffic che vegn meglierà cun quest project per extendere l'infrastructura da viafier. Perquai n'èsi betg en urden che quels ch'èn dependents da l'auto e che dovran er en avegnir in auto ston era pajar. Quels che profitan da questa proposta duain pajar dapli e betg quels che na profitan betg.

Era l'argument ch'il dretg fiscal vegnia simplifitgà uschia na persuada betg. Sch'ins avess questa finamira ch'è en sazez ludaivla stuess ins stritgar las deducziuns professionalas en general ed adattar las tariffas. Quai avess per consequenza ina simplificaziun e fiss pli legitim per il sistem fiscal. Quai na vegn per il mument betg fatg. Mo ils custs da viadi vegnan limitads, entant ch'ins po er en avegnir deducir cumpletmain las ulteriuras expensas.

Proximamain tracta il cussegl naziunal il project. Igl exista la pussaivladad che la cumissiun dal cussegl naziunal elavurescha ina soluziun che resguarda era las personas che na pon betg guntgir al tren u che na profiteschon betg da l'extensiu da las prestaziuns. Uschia vegniss adressà correctamain er il quint per l'extensiu da viafier giavischada.